

Αποκωδικοποιώντας

ΤΟΝ

Με αφορμή τις υψηλές πωλήσεις και στην Ελλάδα του διάσημου πλέον βιβλίου «Κώδικας Da Vinci» του συγγραφέα Dan Brown και τις ποικίλες εντυπώσεις που έχει δημιουργήσει στο αναγνωστικό κοινό, θα μπορούσαμε να κάνουμε μία σχετική αναφορά στο περιεχόμενο του βιβλίου καθώς και στις διάφορες ιδέες που απορρέουν από την ανάγνωσή του.

Η υπόθεση του βιβλίου είναι, σε γενικές γραμμές, εύληπτη και κατανοητή. Από τις πρώτες σελίδες του, ο αναγνώστης βρίσκεται αντιμέτωπος με την εξιχνίαση μιας δολοφονίας, η οποία γίνεται μέσα σ' ένα από τα πιο φημισμένα και μεγαλειώδη μουσεία του κόσμου: το Λούβρο. Θύμα είναι ο διακεκριμένος και αξιόλογος έφορος του μουσείου, Ζακ Σονιέρ. Την ίδια στιγμή, στο Παρίσι βρίσκεται ο καθηγητής Θρησκευτικής Εικονολογίας του Χάρβαρντ, Ρόμπερτ Λάνγκτον, ο οποίος είναι, όχι τυχαία, ο πρώτος που ενημερώνεται από την γαλλική αστυνομία για τον θάνατο του Σονιέρ (ο καθηγητής θα συναντούσε το θύμα το ίδιο βράδυ και τα σημάδια που βρίσκονται στον τόπο του εγκλήματος, καταδεικνύουν τον Λάνγκτον ως τον βασικό ύποπτο για την δολοφονία).

Ο τελευταίος, μη έχοντας γνώση για τις υποψίες της αστυνομίας εναντίον του, φθάνει στο Λούβρο και μαζί με την κρυπτογράφο και εγγονή του Σονιέρ, Σοφί Νεβό, ανακαλύπτουν μια σειρά στοιχείων που οδηγούν, με «μαθηματική ακρίβεια» στα έργα του Λεονάρντο ντα Βίντσι. Η υπόθεση περιπλέκεται, όταν οι πρωταγωνιστές μαθαίνουν, έπειτα από μία ανελέητη καταδίωξη από τις γαλλικές αρχές, ότι ο έφορος ήταν ενεργό και βασικό μέλος της μυστικής αδελφότητας «Κοινό της Σιών». Όπως πληροφορούμαστε από το συγγραφέα, στην μυστική αυτή οργάνωση είχαν συμμετάσχει και διάσημες προσωπικότητες όπως ο Ισαάκ Νεύτων, ο Σάντρο Μποτιτσέλι, ο Βίκτωρ Ουγκώ και ο Λεονάρντο ντα Βίντσι, ο οποίος μάλιστα άφησε αποδείξεις σχετικά με τα μυστήρια και τις πεποιθήσεις της οργάνωσης σε ορισμένους από τους γνωστότερους πίνακές του.

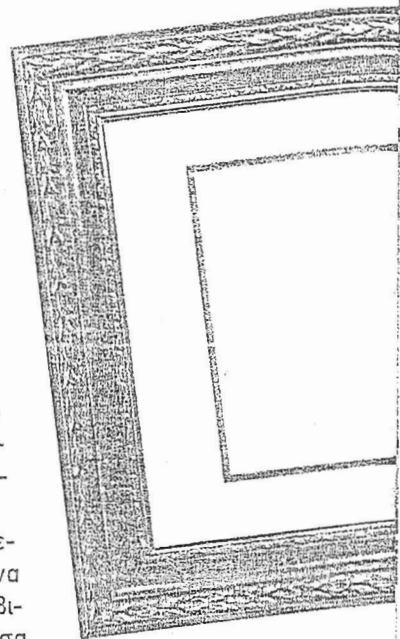
Ο Λάνγκτον και η Νεβό έρχονται αντιμέτωποι με έναν καταιγισμό αποκαλύψεων σχετικά με μυστικά τα οποία, σύμφωνα με το συγγραφέα, περιβάλλουν και ορίζουν παγκόσμιες ιστορικές αλήθειες. Στην προσπάθειά τους αυτή, εμποδίζονται από κάποιες αόρατες και απροσδιό-

ριστες δυνάμεις που εργάζονται ενάντια στο συμφέρον τους και καλούνται να αποκρυπτογραφήσουν κώδικες και κρυπτόλεξα που οδηγούν, αργά αλλά σταθερά, στο καλά φυλαγμένο για αιώνες μυστικό της αδελφότητας.

Πρόκειται, κατά γενική ομολογία, για ένα αρκετά καλογραμμένο βιβλίο, με ενδιαφέρουσα πλοκή, αποτέλεσμα της σύνθεσης ιστορικών και μυθικών στοιχείων: ο αναγνώστης αισθάνεται ότι υπόκειται σε έναν ευχάριστο βομβαρδισμό πληροφοριών για την αποκωδικοποίηση των οποίων οφείλει να είναι προσεκτικός σε κάθε λεπτομέρεια, χωρίς απαραίτητα αυτό να τον κουράζει. Αντίθετα, νιώθει να κερδίζει μια υποθετική μάχη με την γνώση αφού κάθε σελίδα τον φέρνει μπροστά σε μια καινούργια εξέλιξη, ένα νέο αίνιγμα το οποίο καλούνται να λύσουν ανώδυνα οι δύο πρωταγωνιστές.

Παρά την αναμφισβήτητη υψηλή λογοτεχνική αξία του μυθιστορήματος, η οποία συνίσταται στη σωστή χρήση της γλώσσας, τις ζωντανές περιγραφές, την ταχύτητα των εξελίξεων και σαφώς την ικανότητα του συγγραφέα να διαπρειάσει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη, σχετικά με τα δεδομένα και τα στοιχεία τα οποία παρουσιάζει ως αλήθειες ο Brown υπάρχουν σοβαρές αντιρρήσεις. Στην αρχή του βιβλίου σημειώνεται ότι «το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα φανταστικό δημιούργημα». Ωστόσο, σε επόμενη σελίδα, η οποία φέρει τον τίτλο Γεγονότα, ο συγγραφέας παραθέτει πληροφορίες για την οργάνωση του Βατικανού «Opus Dei» και την μυστική εταιρεία «Κοινό της Σιών», η ύπαρξη της οποίας αποτελεί ιστορική πραγματικότητα, σύμφωνα με αυτόν.

Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, γίνεται όλο και πιο φανερό η πρόθεση του Brown να παραθέσει στον αναγνώστη μία αλληλουχία «αποκαλύψεων» σχετικά

με τον Ιησού Χριστό, τη Μαρία τη Μαγδαληνή, το Μέγα Κωνσταντίνο και το ρόλο της Καθολικής Εκκλησίας σε όλη αυτή την υπόθεση. Υποστηρίζει μόνο την ανθρώπινη υπόσταση του Ιησού και απορρίπτει τη θείκη. Έπειτα, κάνει λόγο για γάμο του Ιησού με τη Μαρία τη Μαγδαληνή, από τον οποίο μάλιστα απέκτησαν μία κόρη. Σκοπός, τελικά, του «Κοινού της Σιών» ήταν η προστασία της γενιάς του Ιησού (της δυναστείας των Μερβίγγειων που έζησε στη μεσαιωνική Γαλλία) από τη μανία της Καθολικής Εκκλησίας, η οποία δολοφόνησε ανά τους αιώνες πολλούς από τους απογόνους αυτούς. Συνεχίζει με την άποψη ότι η Βίβλος αποτελεί δημιούργημα του Μ. Κωνσταντίνου, ο οποίος αναγόρευσε τον Ιησού σε θεό για να εξυπηρετήσει τις πολιτικές του σκοπιμότητες. Επιπλέον, αποδίδει τη συγγραφή των αυθεντικών Ευα-

λων στη διάθεση ορισμένων να παρουσιάσουν το θηλυκό στοιχείο ως αρχέγονα δυνατό και δυναμικό, έχον την απόλυτη κυριαρχία στη δημιουργία του ανθρώπου και σαφώς ανώτερη θέση σε σχέση με το αρσενικό. Σε μία τέτοια ιδέα θα μπορούσαμε να αντιπαραθέσουμε την ορθόδοξη χριστιανική για τη δημιουργία του ανθρώπου από τον Θεό, κατά την οποία η Εύα δημιουργήθηκε από το πλευρό του Αδάμ για να ζήσει δίπλα του, να είναι ισότιμή του και όχι ανώτερη αλλά ούτε κατώτερή του.

Αυτό που πρέπει να μας απασχολεί είναι το τι πραγματικά ψάχνουν όσοι, όχι απλώς διαβάζουν αλλά ταυτίζονται με τις ιδέες που προωθεί ο Brown στο βιβλίο του. Όλη αυτή η μαγεία με τους αριθμούς, τα αμφίσημα σύμβολα, τους αναγραμματισμούς και τα κρυπτόλεξα είναι ικανή να συμπαρασύρει τον αναγνώστη σε ένα συναρπαστικό ταξίδι για την ανακάλυψη ενός πολύτιμου θησαυρού, ενός μεγάλης σημασίας για την ανθρωπότητα μυστικού. Κάτι τέτοιο δεν είναι και τόσο αρνητικό για τον ίδιο, όσο το να πιστέψει ότι πράγματι ισχύουν όλα τα μυ-

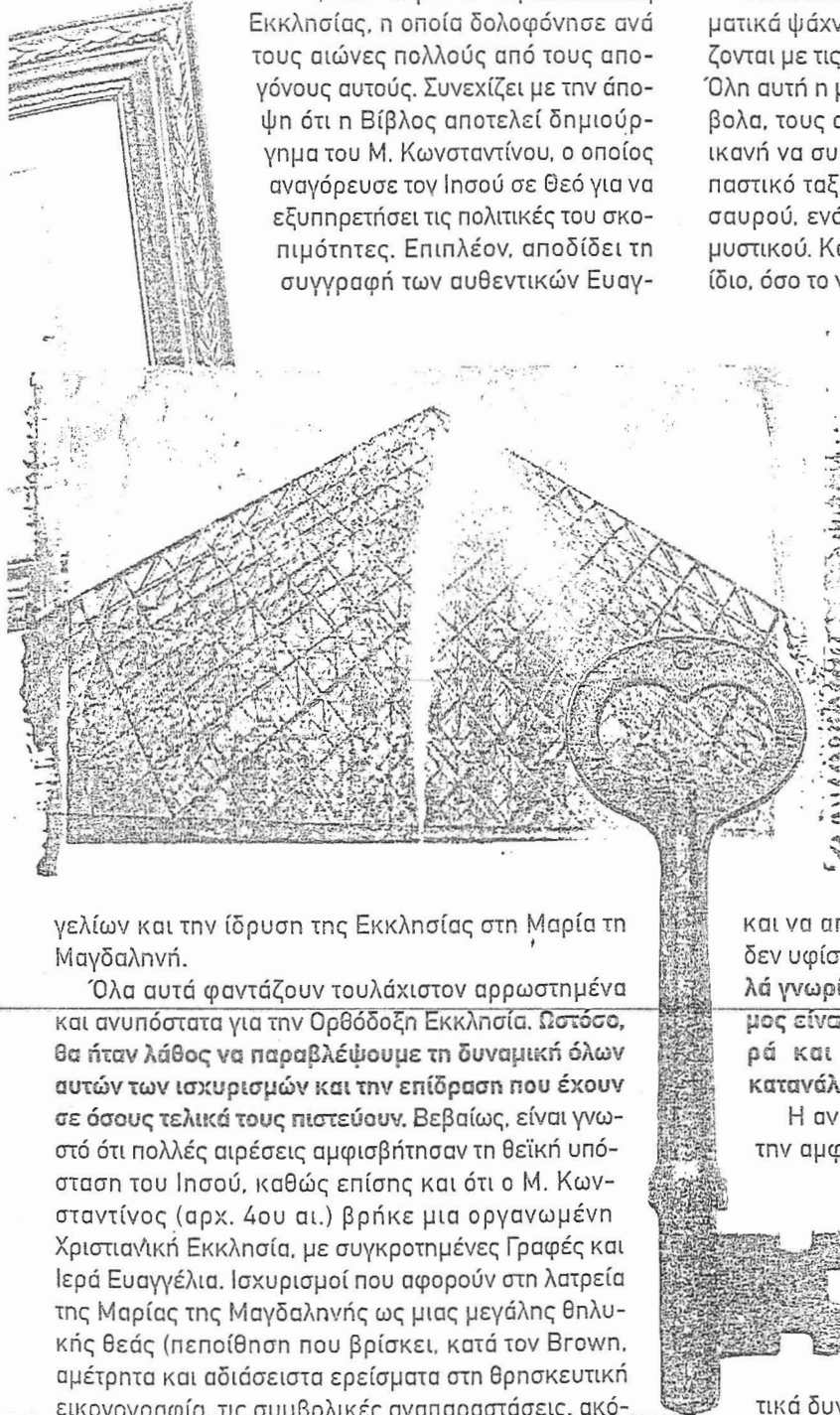
τεύματα του συγγραφέα, τα οποία μάλιστα θίγουν κατάφωρα τη χριστιανική πίστη και το πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Φυσικά, δεν είναι δυνατόν να φιμώσουμε ένα συγγραφέα, από τη στιγμή που υπάρχει η ελευθερία της σκέψης και της διακίνησης ιδεών, όμως στη βάση αυτής της ελευθερίας στηρίζει και ο κάθε Χριστιανός τη διάθεσή του να πιστεύει και να υποστηρίζει τα ορθώς κείμενα της πίστης του.

Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε ότι εύκολα παρασύρονται από το ρεύμα του βιβλίου και τείνουν να υιοθετήσουν ασυζητητί τις ιδέες του, αυτοί που δεν γνωρίζουν πραγματικά και αληθινά το χριστιανισμό και συνεπώς παλεύουν να αποδείξουν ισχυρισμούς

και να αποκαλύψουν μυστικά και συνωμοσίες που δεν υφίστανται. Επομένως, είναι θέμα του πόσο καλά γνωρίζει κανείς την πίστη του και πόσο πρόθυμος είναι να δεχτεί και να ταυτιστεί με όσα λαμπερά και αληθοφανή τού προσφέρονται προς κατανάλωση.

Η ανάγνωση βιβλίων τα οποία προπαγανδίζουν την αμφισβήτηση για τις αρχές και τα δόγματα της χριστιανικής πίστης είναι δυνατόν να κλονίσει τον οποιοδήποτε και να τον οδηγήσει στο να θέσει υπό αμφισβήτηση τα πιστεύω του. Μοιάζει μάλλον με το σαράκι που καταστρέφει αργά αλλά σταθερά τον κορμό ενός δέντρου. Εδώ είναι που χρειάζεται η πίστη στο Θεό να είναι πραγματικά δυνατή, ώστε να αποφύγει ο άνθρωπος να καταστρέψει την ψυχή του με αμφιβολίες και διλήμματα. Χρειάζεται εμπιστοσύνη στο Θεό Πατέρα και στην Αλήθεια που Αυτός διακηρύττει εδώ και αιώνες.

Στέλλα Φωτοπούλου
τελείοφ. Αγγλικής Φιλολογίας

γελίων και την ίδρυση της Εκκλησίας στη Μαρία τη Μαγδαληνή.

Όλα αυτά φαντάζουν τουλάχιστον αρρωστημένα και ανυπόστατα για την Ορθόδοξη Εκκλησία. Ωστόσο, θα ήταν λάθος να παραβλέψουμε τη δυναμική όλων αυτών των ισχυρισμών και την επίδραση που έχουν σε όσους τελικά τους πιστεύουν. Βεβαίως, είναι γνωστό ότι πολλές αιρέσεις αμφισβήτησαν τη θείκη υπόσταση του Ιησού, καθώς επίσης και ότι ο Μ. Κωνσταντίνος (αρχ. 4ου αι.) βρήκε μια οργανωμένη Χριστιανική Εκκλησία, με συγκροτημένες Γραφές και Ιερά Ευαγγέλια. Ισχυρισμοί που αφορούν στη λατρεία της Μαρίας της Μαγδαληνής ως μιας μεγάλης θηλυκής θεάς (πεποίθηση που βρίσκει, κατά τον Brown, αμέτρητα και αδιάσειστα ερείσματα στη θρησκευτική εικονογραφία, τις συμβολικές αναπαραστάσεις, ακόμα και στην παρουσία της Μαρίας της Μαγδαληνής δίπλα στον Ιησού, στον «Μυστικό Δείπνο» του Λεονάρντο ντα Βίντσι) καθώς και στην καταπολέμηση μιας τέτοιας λατρείας από την ανδροκρατούμενη Εκκλησία, αποδεικνύονται λανθασμένοι και ανυπόστατοι. Οφείλονται μά-